

Cario

Privathospital

**Kikkertoperation af knæet
(knæatroskopi) hos børn**

Kikkertoperation af knæet (knæatroskopi) hos børn

Denne folder giver information om hvad der skal ske før, under og efter den operation, dit/jeres barn eller unge menneske (nævnes i nærværende folder som barn) skal have foretaget. Det er derfor vigtigt, at folderen læses grundigt, inden I møder på hospitalet.

For at forberede jer bedst muligt, beder vi dig/jer om også at læse folderen "Velkommen" samt folderen omkring bedøvelse, der er vedhæftet i indkaldelsen.

Indhold i denne folder

Vigtig information om forberedelsen!.....	4
Om operationen.....	4
Ortopædkirurgi hos børn og unge	4
Formålet med operationen.....	4
Operationsmetode.....	4
Forventninger.....	4
Forberedelser til operationen	5
Anbefalinger til forberedelser inden operationen	5
Forberedelser på operationsdagen	5
Medbring	5
Operation og bedøvelse.....	5
Efter operationen.....	6
Hævelse og smerter.....	6
Blødning og forbindelse.....	7
Mobilisering	8
Fjernelse af sting	8
Ar	8
Aktiviteter og daglige gøremål	8
Sygemelding	9
Opfølgning efter udskrivelsen	9
Komplikationer	9
Infektion	9
Blødning.....	9

Nedsat følesans.....	9
Egne notater	10
Kontakt.....	10

Vigtig information om forberedelsen!

Hvis ikke ALLE punkter nedenfor følges, kan det være nødvendigt at udsætte operationen af hensyn til dit/jeres barns sikkerhed:

- Barnet skal være fastende på operationsdagen. Læs afsnittet "Fasteregler" i folderen om bedøvelse, der vedhæftet i operationsindkaldelsen, for yderligere oplysninger
- Hvis barnet indtager medicin, skal den plan, der er lagt for indtagelse af medicinen op til operationen følges. Læs afsnittet "Medicin og kosttilskud" i folderen om bedøvelse, der er vedhæftet i operationsindkaldelsen, for yderligere oplysninger om medicin
- Hvis barnet er sygt f.eks., har feber, er forkølet eller får antibiotikabehandling op til operationen, bedes du/i kontakte os hurtigst muligt
- Hvis barnet har sår, rifter eller bumser i operationsområdet, eller har områder på kroppen med betændelse f.eks. en byld, beder vi dig/jer kontakte os hurtigst muligt

Om operationen

Ortopædkirurgi hos børn og unge

Børneortopædi dækker over lidelser i bevægeapparatet hos børn og unge op til 16 år (i nærværende folder nævnt "barn"). Informationerne i denne folder bør derfor tilpasses barnets stadie i udvikling og selvstændighed, når I taler om hvad, der skal ske under forløbet.

Når kirurgi hos børn overvejes, tages der altid højde for, at kroppen stadig vokser og at behandlingen ikke forstyrrer væksten.

Formålet med operationen

Formålet med operationen er at undersøge dit/jeres barns knæ og reducere gener mest muligt, så han eller hun kan vende tilbage til sit tidligere aktivitetsniveau.

Operationsmetode

Operationen foretages som en kikkertoperation, hvor der lægges 2-3 små snit i knæet, hvorigennem instrumenterne indføres. For at skabe overblik og plads i leddet under operationen, skylles med sterilt saltvand.

Forventninger

Barnet vil forventeligt kunne vende tilbage til det aktivitetsniveau han eller hun havde inden generne i knæet opstod.

Det må dog forventes, at der kan være en periode efter operationen, hvor smerter og gener føles værre sammenlignet med tiden inden operationen. Dette er normalt, og vil gradvist bedres.

Tal med dit/jeres barn om operationen og tiden efter samt hvad, der kan forventes af f.eks. smerter, hævelse og indskrænket bevægelse.

Forberedelser til operationen

Anbefalinger til forberedelser inden operationen

Når I kommer hjem fra hospitalet, vil dit/jeres fokus helt naturligt være på barnet og daglige gøremål kan ofte fylde mere end normalt. Det kan derfor være en fordel at lave nogle af følgende forberedelser inden operationen:

- Købe ind og forberede mad, f.eks. fryseretter, til de første dage
- Sørge for at have smertestillende håndkøbsmedicin hjemme, som indeholder Paracetamol (f.eks. Pinex, Panodil eller Pamol) samt Ibuprofen (f.eks. Ipren eller Brufen)

Har dit/jeres barn svært ved at sluge piller, kan medicinen købes som f.eks. stikpiller, i flydende form eller som sugetabletter

- Forberede isposer til at lægge på operationsområdet. Der kan med fordel lægges flydende brun sæbe i fryseren eller indkøbes poser med f.eks. frosne ærter

Forberedelser på operationsdagen

- Barnet skal gå i bad og vaske hår inden operationen (hårvask kan gøres dagen inden). Der skal undgås at smøre bodylotion på benet, der skal opereres efterfølgende

For at forebygge infektioner, er det vigtigt at operationsområdet er rengjort og vasket med sæbe, som grundigt skylles af igen. Neglene på foden på det ben, som skal opereres, bør ligeledes være rensede og rene

- Barnet må ikke bære smykker eller kontaktlinser, men må gerne bære briller og høreapparat

Medbring

- Iklæd gerne barnet i løstsiddende bukser med vide ben (eller en kjole/nederdel), der er nemme for barnet at få over forbindingen om knæet efter operationen
- Eventuelt underholdning f.eks. en bog, mobiltelefon eller tablet samt høretelefoner eller andet

Medbragte værdigenstande opbevares på eget ansvar og vi opfordrer til, at lade smykker og større kontantbeløb blive hjemme.

Operation og bedøvelse

Dit/jeres barns operation foregår i fuld bedøvelse. Barnet kan have følgeskab af en voksen, der kan være på operationsstuen, indtil han/hun sover. Det er en god idé at aftale hvem, der følger barnet ind på operationsstuen og fortælle barnet dette inden operationsdagen.

På operationsdagen vil I møde:

- En sygeplejerske, der vil informere jer om forløbet og gøre barnet klar til operationen. Dette kan f.eks. være:
 - Omklædning til hospitalstøj

- Smertestillende medicin som forberedelse til operationen
- Tryllecreme (creme, der bedøver huden), hvis dit/jeres barn ønsker det
- Kirurgen, der skal operere
- Narkoselægen, der vil informere om bedøvelsen

Efter operationen

Efter operationen observeres barnet i minimum ½ time og du/I vil få besked når operationen er færdig.

Der kan være én voksen person hos barnet mens han/hun vågner. Det er vores erfaring at barnet får den bedste opvågning, ved at vågne i eget tempo.

Når barnet er vågent igen, vil han/hun få tilbudt mad og drikke eller en is og må herefter spise og drikke efter lyst.

Inden udskrivelsen informerer lægen jer om operationens forløb og om de forholdsregler, der efterfølgende er. I vil få gennemgået hvordan I behandler smerter, skifter forbindelse og laver eventuelle øvelser, når I kommer hjem.

I skal selv sørge for hjemtransport.

Man skal være opmærksom på, at man ikke må føre et køretøj f.eks. et el-løbehjul eller en knallert i 24 timer efter man har været i fuld bedøvelse eller hvis man har taget medicin med rød advarselstrekant, f.eks. stærkere smertestillende medicin.

Hævelse og smerter

Efter operationen vil det opererede knæ som regel gøre ondt, være hævet og eventuelt misfarvet. Symptomer forværres oftest når barnet bevæger sig.

Barnet vil oftest have behov for at indtage smertestillende medicin regelmæssigt, de efterfølgende dage. Smerterne kan behandles med smertestillende håndkøbsmedicin; Paracetamol og Ibuprofen (se afsnittet "Anbefalinger til forberedelser inden operationen" eller klik [her](#), for yderligere oplysninger).

Inden udskrivelsen udleveres og gennemgås en plan over smertebehandlingen hjemme. Smertebehandlingen planlægges ud fra vægten af barnet.

I boksen nedenfor ses maksimale doser af smertestillende håndkøbsmedicin.

Paracetamol: Maksimal dosis er 100 mg pr. kg legemsvægt pr. døgn og dosis må ikke overstige 4000 mg pr. døgn.

Eksempel: Et barn på 20 kg må maksimalt få $100 \text{ mg} \times 20 = 2000 \text{ mg}$ pr. døgn.

Ibuprofen: Maksimal dosis er ca. 30 mg pr. kg legemsvægt pr. døgn og dosis må ikke overstige 1200 mg pr. døgn.

Eksempel: Et barn på 20 kg må maksimalt få $30 \text{ mg} \times 20 = 600 \text{ mg}$ pr. døgn.

For at forebygge og reducere smerte og hævelse kan man yderligere gøre følgende:

- Opfordre barnet til at holde sig i ro, så der er balance mellem hvile og aktivitet
- Jævnligt lægge en isbandage på det opererede knæ i ca. 20 minutter ad gangen (i de vågne timer) især de første dage efter operationen.

Det er vigtigt at der lægges et klæde omkring isen og ikke lægges isposer direkte på operationsarret eller på et område med nedsat følesans (se afsnittet "Anbefalinger til forberedelser inden din operation" for idéer til isposer eller klik [her](#))

- Hjælpe barnet med at holde benet over hjerteniveau i hvile, f.eks. på en pude, også gerne om natten

Det er hensigtsmæssigt at dit/jeres barn er tilstrækkelig smertedækket, da det giver det bedste forløb og ikke forhindrer barnet i at:

- Sove om natten og hvile i løbet af dagen
- Udføre daglige gøremål f.eks. at gå i bad, lave lektier o.l.
- Følge et eventuelt øvelsesprogram

Blødning og forbinding

De første par dage efter operationen, er det normalt at operationssårene siver lidt med en let rødlig væske.

Efter operationen anlægges en sugende forbinding og et elastikbind over operationssårene. Forbindingen kan fjernes 1-2 dage efter operationen og erstattes med vandafvisende plastre. Elastikbindet kan løsnes lidt i mellemtiden, hvis det føles for stramt.

Plastrene skal sidde indtil operationssårene er tørre og lukkede og bør skiftes hvis de har løsnet sig eller er gennemsivede. Det er vigtigt at holde en god håndhygiejne når plastrene skiftes, for at undgå forurening af operationssårene.

I vil blive informeret om forbindingsskift inden udskrivelsen.

Mobilisering

Det er vigtigt at barnet går så normalt som muligt på det opererede ben, **hvis operationen tillader det**. Hvis der er restriktioner, f.eks. begrænsninger for hvor meget der må støttes på knæet eller hvor meget det må bøjes og strækkes, informeres I om dette inden udskrivelsen.

I vil, om nødvendigt, ligeledes tilbydes at låne krykker. Lånte hjælpemidler skal returneres til Capiro efter brug (se venligst i velkomstfolderen under afsnittet "Hjælpemidler", hvor på hospitalet disse skal afleveres).

Hvis det anbefales at udføre øvelser efter operationen, opnås det bedste resultat ved at være aktiv og udføre øvelserne hjemme.

Det vurderes ligeledes om der er behov for superviseret genoptræning efter operationen. I så fald henvises I til genoptræning i kommunen, hvis barnet er omvisiteret til operationen fra et offentligt sygehus. Hvis I selv eller et forsikringselskab betaler operationen, henvises til en privatpraktiserende fysioterapeut.

Fjernelse af sting

Operationssåret lukkes oftest med tråde, der opløser sig selv og derfor ikke skal fjernes. Sidder der alligevel små rester efter 2 uger, kan disse forsigtigt fjernes med en pincet eller nulres af.

Hvis der syes med tråde, der skal fjernes, informeres I efter operationen om hvor længe stingene skal sidde og hvor de fjernes.

Ar

Operationen vil efterlade ar svarende til operationssnittene.

Arrene er mest synlige og rødlige i tiden efter operationen, hvorefter dette gradvist aftager.

For at opnå så pæne ar som muligt anbefales det at sætte brun englehud (kan købes på bl.a. apoteket) over arrene i ca. 3 måneder efter operationen. Yderligere bør arrene beskyttes mod solen i ca. 1 år med tøj eller solblokker.

Aktiviteter og daglige gøremål

- Generelt: Barnet må bevæge sig i det omfang han/hun kan, indtil smertegrænsen og aktiviteterne kan efterhånden udvides
- Hårdere fysiske aktiviteter: Det kan være nødvendigt at holde en pause med f.eks. sport i en periode efter operationen. Hvor længe pausen bør vare, afhænger af typen af sport og operationens omfang. I informeres om dette inden I bliver udskrevet fra hospitalet
- Bad: Det anbefales at vente med at tage brusebad indtil den yderste forbindelse er fjernet, ellers er det vigtigt at have en tæt pose omkring benet under badet.

Af hensyn til infektionsrisiko frarådes det at bade i badekar, svømmehal og havvand indtil 2 dage efter stingene er fjernet og sårene i øvrigt er helt lukkede

Sygemelding

Varigheden af sygemelding afhænger af barnets alder og omfanget af operationen. Oftest vil det være nødvendigt med højst 2-3 dages sygemelding. Kirurgen vil have informeret om dette ved forundersøgelsen.

Opfølgning efter udskrivelsen

Hvis det er nødvendigt med kontrol efter operationen, informeres I om dette inden udskrivelsen.

Komplikationer

Inden udskrivelsen informeres der om hvor I kan henvende jer hvis der er mistanke om, at barnet har komplikationer til operationen.

Infektion

Risikoen for infektion er lille.

Tegn på infektion:

- Tiltagende smerter
- Eventuel feber *
- Der kan komme væske fra slimhinderne

* En del patienter får temperaturforhøjelse i de første dage efter operationen. Oftest er den forhøjede temperatur forbigående og kræver ingen behandling. Hvis der er vedvarende feber over 38,5 C, bedes du/I rette henvendelse på kontaktoplysningerne, der udleveres inden udskrivelsen.

Hvis barnet pga. infektion sættes i behandling med antibiotika af egen læge eller vagtlæge, må du gerne informere os, da vi registrerer komplikationer efter operationer for hele tiden at øge kvaliteten af vores behandling.

Blødning

I yderst sjældne tilfælde kan det ske at der opstår en blødning i knæet, der er kraftigere end normalt., og kan kræve et nyt indgreb, hvor blødningen stoppes.

Nedsat følesans

Der findes en risiko for at få nedsat følesans omkring operationsarrerne på knæet, da små hudnerver uundgåeligt overskæres under operationen.

